

Пячатка магістрата
Дарагічына. 1791.

шаны мангола-татарамі. Паводле *дагавора 1325* паміж вял. князем літоўскім Гедзіміна і польскім каралём Уладзіславам I Лакатком, Падляшша з Д. прызнавалася за ВКЛ. У 1390 мазавецкі кн. Януш захапіў Д., у 1391 Ягайла падараваў яму горад, вернуты ў ВКЛ у 1405. 4.10.1498 Д. атрымаў магдэбургскае права. З 1520 у Падляшска-Берасцейскім (Падляшскім) ваяв. У 16 ст. ў Д. існавалі Праабражэнскі і Тройцкі манастыры, цэрквы Багародзіцы, Варвары і Ільі. У 1566—1795 цэнтр *Падляшскага ваяводства*. Пасля Люблінскай уніі 1569 у складзе Польскага каралеўства, уладанне Кішкаў. У час *Паўночнай вайны 1655—60* у 1657 разбураны разам з замкам шведска-трансільванскім войскам. У 17—18 ст. існавала правасл. Мікалаеўска-Праабражэнскае брацтва. У 1646—1747 у Д. знаходзілася езуіцкая рэзідэнцыя, у 1747—73 — калегіум (школа працавала з 1661, меліся муз. бурса, б-ка, аптэка, дзейнічаў тэатр). У 1696—1709 езуіты пабудавалі касцёл Св. Тройцы. У сярэдзіне 18 ст. пабудаваны кляштар бенедыкцінак і францысканцаў. Пасля 3-га падзелу Рэчы Паспалітай (1795) у складзе Прусіі.

Валерый Грынявецкі.

Дарагічынская бітва 1238. Адбылася паміж нямецкімі рыцарамі і войскам галіцка-валынскага князя Данілы Раманавіча ў г. *Дарагічын* (Падляшша). У 1237 польскі князь Конрад Мазавецкі перадаў раней заняты ім Дарагічын дабжынскім рыцарам на чале з магістрам Бруна. Тут пасялілася тая частка Дабжынскага ордэна, якая не увайшла ў 1235 у Тэўтонскі ордэн і захавала самастойнасць. Гэтым актам Конрад спрабаваў замацавацца ў Берасцейскай зямлі і стварыць фарпост абароны ад Літвы. Вясной 1237 Даніла Раманавіч падрыхтаваў паход на яцвягаў, каб умацаваць свае тылы, аднак з-за вял. паводкі не змог яго ажыццявіць. Тады ён з войскам рушыў на Дарагічын, каб

выбіць ням. рыцараў. З'явіўшыся пад горадам у сак. 1238 «в силе тяжце», Даніла Раманавіч перамог дабжынцаў і захапіў у палон магістра Бруна. Вынікам перамогі стаў антыпольскі саюз, заключаны паміж Данілам Раманавічам і літ. князем Міндоўгам. У 2-й пал. 1238 ваяваць Мазовію хадзілі са сваімі войскамі Міндоўг і новагародскі кн. Ізяслаў. Конрад адмовіўся ад тэр. дамагаанняў да Галіцка-Валынскага княства.

Літ.: Пашуто В.Т. Очерки по истории Галицко-Волынской Руси. М., 1950; Полное собрание русских летописей. Т. 2. М., 1962; Головки А.Б. Древняя Русь и Польша в политических взаимоотношениях X—первой трети XIII вв. Киев, 1988.

Генадзь Сагановіч.

Дарагічынскі павет, Дарагічынская зямля, адм.-тэр. адзінка ў ВКЛ і Польскім каралеўстве ў складзе Падляшскага ваяводства. Цэнтр — г. *Дарагічын*. У 12—13 ст. землі павета ўваходзілі ў склад *Галіцка-Валынскага княства*, у пач. 14 ст., пры вял. князю Гедзіміне, увайшлі ў склад ВКЛ. Некаторы час належалі мазавецкім князям. У пач. 15 ст. Вітаўт далучыў Д. па ВКЛ, павялічыўшы яго за кошт іншых былых мазавецкіх зямель (Ганязь, Райгарад, Тыкоцін). У 1440—44 Д.п. зноў у складзе Мазовіі. На дарагічынскую шляху былі пашыраны прывілеі польскай шляхты (права на пэўнае самакіраванне і інш.). У 1440 прывілеі дарагічынскай шляхцы выдаў мазавецкі князь Баляслаў IV. Пры вяртанні Д.п. ў склад ВКЛ (1444) вял. князь літоўскі Казімір пацвердзіў прывілеі мясц. шляхты, каля 1492 гэта зрабіў і вял. князь Аляксандр. Прывілеем 1516 Жыгімонт Стары даў дарагічынскай шляхце поўнае польскае права. У 2-й пал. 15 ст. са складу Д.п. вылучыўся *Бельскі павет*. У склад Д.п. ўліўся Венграўскі пав., а ў 1520-х г. вылучыўся *Мельніцкі павет*. З 1513 Д.п. у складзе Падляшска-Берасцейскага

(Падляшскага) ваяв., дзе займаў першы паступок (Дарагічын быў цэнтрам ваяводства). Пры заключэнні *Люблінскай уніі 1569* Д.п. увайшоў у склад Польскага каралеўства. Пасля 3-га падзелу Рэчы Паспалітай (1795) у складзе Прусіі і Аўстрыі.
Валерый Пазднякоў.

Дарафеевіч-Рытарайскі Каліст, гл. *Каліст*.

Дарашкевіч Віктар Іванавіч (9.6.1949, в. Сасновы Бор Шчучынскага р-на — 12.10.2003), беларускі літаратуразнавец, крытык, тэксталаг, перакладчык. Канд. філал. навук (1977). Скончыў БДУ (1971). У 1974—78, 1982—90 працаваў у Ін-це л-ры АН Беларусі, у 1978—82 вучоны сакратар Савета па каардынацыі навук. дзейнасці пры прэзідыуме АН Беларусі. Даследаваў гісторыю стараж.-бел. л-ры, лацінамоўную л-ру Беларусі і Літвы 15—18 ст. Падрыхтаваў да друку паэму М. Гусоўскага «Песня пра зубра» (1980). Укладальнік зб-ка дакументаў і матэрыялаў «Францыск Скарына» (1988) і аўтар навук. каментарыя да яго.

Літ.: Лацінскія кнігі ў прыватных бібліятэках на Беларусі і ў Літве (першая палова XVI ст.) // Из истории книги в Белоруссии. Мн., 1976; «Песня пра Нёман» Адама Шротэра з Сілезіі // Помнікі гісторыі і культуры Беларусі. 1977. № 2; Новолатинская поэзия Белоруссии и Литвы. Мн., 1979.

Дарашэвіч Энгельс Канстанцінавіч (н. 26.10.1931, г. Мінск), беларускі філосаф. Д-р філас. навук (1984), праф. (1992). Скончыў БДУ (1953). З 1958 у Ін-це філасофіі і права, з 1990 у Ін-це сацыялогіі Нац. АН Беларусі. Даследуе гісторыю эстэт. думкі, культуры, філасофіі, педагогікі Беларусі, міжнац. адносін. Адзін з аўтараў навуч. дапаможнікаў для ВНУ па культуралогіі, этнасацыялогіі, этнапедагогіцы. Дзярж. прэмія Беларусі 1984 за ўдзел у напісанні цыкла работ па гісторыі філасофіі і грамадскай думкі Беларусі, апублікаваных у 1973—80.

Тв.: Аниол Довгирд — мыслитель эпохи Просвещения. Мн., 1967; Философия эпохи Просвещения в Белоруссии. Мн., 1971; Очерк истории эстетической мысли Белоруссии. М., 1972 (з У.М.Конанам); Асвета і педагогічная думка ў Беларусі: Са старажытных часоў да 1917 г. Мн., 1985 (у сааўт.); Антологія педагогічнай думкі Беларускай ССР. М., 1986 (у сааўт.).

Дарэці (Doretti) Ігнацій (13.3.1703, Прага—31.5.1768), мастак. Вывучаў філасофію і цывільнае права, а таксама